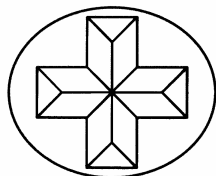

SEPTUAGESIMA

CIRCUMDEDERINT

.Ev. Matt. 20,1-16, Pr. Luk.17,7-10. Preken Sigmund Hjorthaug

Det er i dag søndag septuagesima. Vi går snart inn i fasten, og så er det ikke lenge til påske. På søndag septuagesima handler bibeltekstene om nåde i motsetning til fortjeneste.

Paulus sier i Efesebrevets andre kapittel:

”Av nåde er dere frelst, ved tro. Og dette er ikke av dere selv, det er Guds gave” (v.8).

Denne sannhet skulle være klar nok, men likevel behøver vi på nytt og på nytt å undervises i denne sannhet.

Jesus sier i dagens evangelium fra Matteus 20.

”Slik skal de siste bli de første, og de første de siste. For mange er kalt, men få er utvalgt” (v.16)

”De siste skal bli de første”. Det er uttrykk for Guds uforskyldte nåde, uten noen som helst innblanding av vår fortjeneste. Arbeiderne som kun hadde arbeidet en time i vingården, fikk full dagslønn for sitt arbeid. Det var ikke lønn etter fortjeneste. Nei, det var egentlig ikke lønn, men en gave de fikk, gratis og uforskyldt. Slik handler Gud, han handler med oss i nåde og ikke etter fortjeneste.

Mange av dem som arbeidet i vingården, arbeidet for lønn. De var under lovens regulativ. Og der gjelder ingen nåde. Derfor sier Jesus til disse i slutten av liknelsen: *”Ta ditt og gå”*.

De som lever og arbeider i Guds rike med tanke på å fortjene seg en plass i himmelen, må belage seg på å høre slike ord fra Frelseren. De må gå dit hvor det er *”gråt og tenners gnidse”*.

Å bli kalt til å arbeide i Guds vingård, i Guds rike, er nåde fra først til sist. Mange som tilhører den ytre kristenhet har aldri forstått det. Andre har kanskje fortsatt det og trodd det en tid, men har igjen begynt å regne med sine egne gjerninger, sin egen fortjeneste, til frelse. Faren er der for oss alle. I Luk 17,7-10 forteller Jesus en liknelse om tjeneren som arbeidet for sin herre, uten å vente noen takk eller ventet å fortjene noen goder hos sin Herre av den grunn! Han var bare *”en unyttig tjener”* og hadde gjort det *”han var skyldig å gjøre”*. Han fortjente ikke himmel og salighet som lønn for sin tjeneste.

Det samme gjelder oss. Vi gjør bare det vi er skyldige og gjøre. Hva har vi, som vi ikke har fått? Og hvordan kan vi holde tilbake, og ikke gi videre det som Gud har gitt til alle, nemlig sin nåde og syndenes forlatelse for Jesu skyld? Med hvilken rett lar vi være å vitne for andre om Guds nådes evangelium, enhver på sin måte, i arbeidet i Guds rike? Og når vi gjør det, når vi arbeider i Guds rike for å utbre evangeliet, så er det vår skyldighet! Det er ikke noe å rose seg av, eller vente noen fortjeneste for. Vi gjør bare det vi er skyldige å gjøre.

Paulus sier i 1Kor 9:16

For om jeg forkynner evangeliet, så er det ikke noe å rose meg for. Det er en nødvendighet som ligger på meg, for ve meg om jeg ikke forkynner evangeliet!

Og i 1Kor 15:10 sier han:

Men av Guds nåde er jeg det jeg er, og hans nåde mot meg har ikke vært forgjeves, men jeg har arbeidet mer enn de alle – det vil si: ikke jeg, men Guds nåde som er med meg.

Foranledningen til liknelsen om tjeneren som bare gjorde det som var ”pålagt” ham, er at apostlenes sier til Jesus: ”Øk vår tro”. De sier med andre ord: Gi oss en undergjørende tro, slik at vi kunne utføre slike kraftige gjerninger som vi ser at du gjør!

Jesus gjennomskuet deres motiver. Han ser deres ærgjerrige streben etter en fortjenstefull kallsvirksomhet og en streben etter fortjeneste, etter å oppnå lønn.

Han ville lære sine disipler at de ikke fortjente noe som helst med deres arbeid i Guds rike. At de fikk arbeide i Guds rike var bare nåde, og denne ”lønnen” de fikk var ikke etter fortjeneste, men nådelønn. De gjorde bare sin skyldighet. De gjorde bare det som var pålagt dem.

Noen ville kanskje si at det var da en hård herre, som ikke takket tjeneren sin for det han hadde gjort og ba han komme inn og hvile seg. ”For det hadde han fortjent!”

Men Jesus vil lære oss at det er totalt annerledes i Guds rike enn i denne verden. Som så mange ganger før vender han opp ned på alle våre tilvante forestillinger. For Guds rike er ikke som denne verdens riker og denne verdens arbeidsplasser. Guds rike er et nåderike.

Det er kun nåde at vi lov til å være i Guds rike

Det er kun nåde at vi får være Guds barn og Guds tjenere.

Det er kun nåde at at vi får arbeide i hans vingård.

Det er kun nåde at vi blir tatt inn i hans himmel og bli evig salige

Den snikende tanke om at vi kan fortjene noe hos Gud, kommer fra vårt onde kjød. Den er inngrodd i vår natur. Derfor må vi på nytt og på nytt høre om nåden alene. Og vi må på nytt og på nytt tilsies syndenes forlatelse for slike hovmodige tanker.

For vi er i oss selv kun syndere og fortjener ikke annet enn dom og straff. Det er Guds nåde alene i Jesus Kristus som er årsaken til at vi får komme til Gud å bli evig salige.

Peter sier til Jesus i Matteus 19:

”Se, vi har forlatt alt og fulgt deg. Hva skal da vi få?”(v 27)

Hva svarer Jesus? Jo han sier:

”Sannelig jeg sier dere: I gjenfødelsen – når Menneskesønnen sitter på sin herlighets trone – da skal også dere som har fulgt meg, sitte på tolv troner og dømme Israels tolv stammer. Og hver den som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller far eller mor for min skyld, skal få hundre foll igjen, og arve evig liv!” (v 28flg)

Det skal komme en dag da vi skal få bytte ut dette jordeliv, som ofte er en tåredal, med en evig salighet hos Gud. Det er den dag hvor Jesus henter sine, og det vil bli en ny himmel og en ny jord, hvor herlighet bor. Dette er den ”gjenfødelsen” han snakker om her - når alt skal bli nytt.

Apostlene hadde forlatt alt og fulgt Kristus, som var så fattig at han ikke engang hadde det han kunne helle sitt hode til, men de skulle få igjen for sine offer her i tiden. I den nye himmel og på den nye jord skulle de få sitte på hver sin trone i himmelen.

Vi som tror på Jesus og må lide en stund her på jord, vi har det beste igjen, himmelen. Men vi får komme til himmelen ufortjent og av hans nåde. Det er ikke slik at vi fortjener saligheten fordi vi må ofre noe her i verden. Nei. Jesus sier: Vi skal *arve* evig liv. Og en *arv* er ikke noe vi fortjener.

Det er noe vi får gratis.

Det går ikke an å fortjene seg en plass i himmelen.

Det er mange som ofrer og lider i denne verden, og de mener de gjør det for Kristi skyld, og de tror de skal fortjene himmelen, gjennom det de gjør, men de kommer til en stengt himmeldør. Om de aldri så mye ser ut til å være de første og beste, så blir de de siste, for frelsen er av nåde alene, ingen kan fortjene seg en plass i himmelen.

Amen